

การบังคับโทษประหารชีวิตของประเทศไทย

ประเทศไทยยังคงเป็นประเทศที่ยังคงมีนโยบายที่จะใช้การประหารชีวิตเป็นการลงโทษวิธีหนึ่งอยู่ เนื่องจากสภาพความรุนแรงของอาชญากรรมในประเทศไทยนั้นยิ่งรุนแรงขึ้นทุกวัน เพราะฉะนั้นเพื่อให้สังคมเกิดความเกรงกลัวไม่กล้าที่จะกระทำความผิดร้ายแรงและเพื่อความสาสมแก่ความผิดที่ผู้กระทำผิดได้กระทำลงไป แต่สำหรับบางประเทศ เช่นประเทศออสเตรเลีย หรือประเทศสหรัฐอเมริกา บางรัฐนั้น ได้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิตไปแล้ว ด้วยเหตุผลทางมนุษยธรรมเป็นหลักเนื่องจากเห็นว่าการลงโทษประหารชีวิตเป็นการทารุณกรรมต่อเนื้อตัวร่างกายมนุษย์ แต่ในหลายประเทศก็ยังคงมีโทษประหารชีวิตอยู่ โดยมีวิธีการประหารชีวิตที่แตกต่างกันไป เช่น การยิงเป้า การให้นั่งเก้าอี้ไฟฟ้า การฉีดยาหรือสารพิษให้ตาย การแขวนคอให้ตาย(ใช้ในประเทศสิงคโปร์) การรมแก๊สให้ตาย เป็นต้น

สำหรับประเทศไทยนั้นโทษประหารชีวิตได้มีมาตั้งแต่โบราณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำจัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคม และเพื่อให้เกิดความเกรงกลัวบุคคลอื่นจะได้ไม่กล้าจะกระทำความผิดเช่นนั้นอีก โดยเริ่มแรกนั้นวิธีประหารชีวิตของไทยคือแบบตัดคอ และกระทำในที่โล่งแจ้ง มีผู้มาดูการประหารชีวิต ซึ่งก็จะก่อให้เกิดภาพที่น่าหวาดเสียวและน่าเกรงกลัว แต่ต่อมาเมื่อประเทศจะต้องปฏิรูประบบกฎหมายและปรับปรุงประเทศให้เจริญขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงการตกเป็นอาณานิคมของประเทศตะวันตก จึงต้องมีการปรับปรุงโทษประหารชีวิตเพื่อความเหมาะสมด้วยเช่นกัน

ในปี พ.ศ. 2477 ได้มีการบัญญัติโทษประหารชีวิตไว้ในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 19 ความว่า "ผู้ใดต้องโทษประหารชีวิตให้เอามันไปยิงเสียให้ตาย" เนื่องจากการลงโทษด้วยวิธีการตัดหัวนั้นเป็นเรื่องที่น่าหวาดเสียวสยดสยองเป็นอย่างมาก เพราะถ้าหากเพศฆาตไม่มีความชำนาญก็จะเกิดความผิดพลาด ทำให้ผู้ถูกประหารไม่ตายในทันที บางครั้งก็พินถูกศีรษะบ้าง หลังบ้าง ซึ่งเป็นการทรมานเป็นอย่างมาก จึงจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขโทษประหารชีวิตจากตัดคอเป็นการใช้วิธีนำไปยิงเป้าแทน แต่อย่างไรก็ตาม การลงโทษประหารชีวิตโดยวิธีการยิงเป่าก็มีบางครั้งที่กระสุนไม่โดนหัว หัวใจทำให้ผู้ถูกประหารชีวิตไม่ตายในทันที ก่อให้เกิดความเจ็บปวดและทรมานเป็นเวลานานกว่าจะตาย

เพราะฉะนั้นปัจจุบันนี้โทษประหารชีวิตในประเทศไทยจึงมีการปรับเปลี่ยนอีกครั้งหนึ่ง ตาม พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 16) พ.ศ. 2546 โดยได้เปลี่ยนโทษจากประหารชีวิตโดยการนำไปยิงเป้าเป็น "ผู้ใดต้องโทษประหารชีวิต ให้ดำเนินการด้วยวิธีฉีดยาหรือสารพิษให้ตาย" เนื่องจากเหตุผลหลักๆ 3 ประการคือ

1. การประหารชีวิตไม่พึงกระทำอย่างเปิดเผยต่อหน้าสาธารณชน ซึ่งการประหารชีวิตโดยการฉีดยาหรือสารพิษนั้นเป็นการประหารในห้องมิดชิดภายในเรือนจำ และจะมีผู้เข้าร่วมในการประหารเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

2. ผู้ถูกประหารจะต้องถึงแก่ความตายด้วยความรวดเร็วและได้รับความเจ็บปวดทรมานน้อยที่สุด สำหรับโทษประหารชีวิตแบบยิงเป้านั้นถ้าผู้ถูกประหารชีวิตตื่นแรงก็อาจจะทำให้กระสุนไม่ถูกหัวใจ นักโทษก็จะไม่ตายในทันที จึงต้องมีการยิงชุดที่ 2 และ 3 ตามมา ก่อให้เกิดความทรมานแก่ผู้ต้องถูกประหาร สำหรับการประหารชีวิตโดยการฉีดยาหรือสารพิษนั้น เมื่อนักโทษได้รับสารพิษทั้งหมดแล้วก็จะถึงแก่ความตายในทันที ไม่มีการฉีดซ้ำเป็นครั้งที่ 2 และนักโทษจะไม่ได้รับความเจ็บปวดในร่างกายนระหว่างประหารเพราะถูกทำให้หมดสติไปแล้วด้วยสารพิษชนิดแรกก่อนที่ร่างกายจะถูกทำลายด้วยสารพิษชนิดต่อมา

3. การประหารชีวิตจะต้องก่อให้เกิดความเสียหายต่อสภาพร่างกายของผู้ถูกประหารน้อยที่สุด โดยการฉีดยาหรือสารพิษนั้น ไม่ก่อให้เกิดบาดแผล รอยขีด หรือความเจ็บปวดทรมานสาหัส แต่อย่างใด

ดังนั้น ในบทนี้ จะได้ศึกษาถึงวิวัฒนาการของการลงโทษประหารชีวิตของประเทศไทยตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงสมัยปัจจุบันว่ามีประวัติ และความเป็นมาอย่างไร และในแต่ละยุคแต่ละสมัยนั้นจะมีวิธีการหรือขั้นตอนในการประหารชีวิตแตกต่างกันอย่างไร

4.1 โทษประหารชีวิต ขั้นตอน และวิธีการประหารชีวิตของประเทศไทย

ประเทศไทยก็เช่นเดียวกับหลายๆประเทศ ที่ถือว่า โทษประหารชีวิตนั้น เป็นการลงโทษที่มีความรุนแรงที่สุด ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาของไทย เพราะเป็นโทษที่มุ่งกระทำต่อชีวิตของนักโทษ และถือว่าโทษประหารชีวิตในความผิดที่ร้ายแรง เป็นโทษเด็ดขาดสถานเดียวที่ไม่ให้ดุลยพินิจแก่ศาล ซึ่งในการลงโทษประหารชีวิตนั้น ศาลจะลงโทษได้ก็ต่อเมื่อกฎหมายได้กำหนดคร่าวๆ โทษประหารชีวิตไว้ในความผิดฐานนั้นเท่านั้น เพราะกฎหมายห้ามมิให้เพิ่มโทษถึงขั้นประหารชีวิตตามที่ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 51 บัญญัติไว้ว่า

“มาตรา 51 ในการเพิ่มโทษ มิให้เพิ่มถึงขั้นประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือ จำคุกเกินกว่าห้าสิบปี”¹

¹ ประมวลกฎหมายอาญา, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 73 ตอน 95 (วันที่ 15 พฤศจิกายน 2499), มาตรา 51.

ส่วนขั้นตอนและวิธีการบังคับโทษประหารชีวิตนั้นจะได้ศึกษาเป็นสองระยะ คือ ขั้นตอนและวิธีการประหารชีวิตของไทยในเมื่อก่อน โดยจะศึกษาเริ่มแต่การลงโทษประหารชีวิตตามกฎหมายตราสามดวงจนมาถึงก่อนการประหารชีวิตด้วยวิธีการฉีดยา และขั้นตอน และวิธีการประหารชีวิตของไทยในปัจจุบัน คือการประหารชีวิตด้วยการฉีดยา ดังต่อไปนี้

4.2 โทษประหารชีวิต ขั้นตอน และวิธีการประหารชีวิตของไทยในเมื่อก่อน

ในบรรดากฎหมายเก่าของไทยที่เราสามารถศึกษาถึงวิวัฒนาการของโทษในทางอาญาที่สำคัญนั้น มีกฎหมายตราสามดวง² และกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 เท่านั้น ซึ่งจะได้กล่าวในต่อไปนี้

4.2.1 การลงโทษตามกฎหมายตราสามดวง

ตามกฎหมายตราสามดวงนั้น ได้มีการจัดหมวดหมู่ และแยกลักษณะของโทษไว้ดังนี้

- 1) โทษฆ่าให้ตาย
- 2) โทษจำคุก
- 3) โทษปรับ
- 4) โทษทวน หรือ โทษโบย
- 5) โทษริบทรัพย์สิน
- 6) โทษทรมานร่างกาย การประจาน และการตัดอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย

โทษฆ่าให้ตาย เป็นโทษที่ร้ายแรงที่สุด ใช้สำหรับความผิดบางลักษณะที่มีความรุนแรง หรือกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและศีลธรรมอันดีของประชาชน ยกตัวอย่าง เช่น

1. ความผิดเกี่ยวกับการเป็นกบฏต่อแผ่นดิน หรือต่อพระมหากษัตริย์

ความผิดประเภทนี้ตัวบทในพระอัยการกบฏศึกได้จัดไว้เป็น 79 มาตรา แบ่งเป็น สองส่วน ส่วนหนึ่งเกี่ยวกับการคิดกบฏทรยศต่อพระมหากษัตริย์ หรือต่อบ้านเมือง อีกส่วนหนึ่งเกี่ยวกับความประพฤติอันสมควรหรือไม่สมควรในระหว่างการรณรงค์สงครามเช่น ผู้ศึกจนตัวตายมีบำเหน็จ หรือหนี

² เป็นกฎหมายเก่าที่ใช้ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งต่อมาพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ได้ทรงตรวจชำระและทรงได้แก้ไขใหม่ รวบรวมไว้เมื่อ จุลศักราช 1166 หรือ พุทธศักราช 2343. อ้างถึงใน ดี จี อี.ฮอลล์, ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เล่ม 1 แปลโดยคุณวรุณยุพา สนิทวงศ์ ณ อยุธยาและคณะ, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช 2526), หน้า 45.

ศึกจนตัวตายมีโทษ กฎหมายในสวนนี้จึงไม่ใช่กฎหมายอันเกี่ยวด้วยความผิดที่เรียกว่า กบฏ แต่เป็นกฎหมายอาญาศึกที่ทหารใช้ลงแก่กันในระหว่างสงคราม คำเรียกชื่อที่ว่าพระกฏอัยการศึก จึงไม่ถูกต้องนัก³

มาตรา 1 ว่าด้วยการคิดร้ายด้วยใจใหญ่ใฝ่สูงเกินศักดิ์ มักกบฏประทุษร้ายจะตำพระองค์ลง จากก้าฎฉัตร อนึ่ง ทำร้ายพระองค์ด้วยโหรายาพิศมแลด้วยยศเครื่องศาสตราสรรพยุทธ ให้ถึงสิ้นพระชนม์ อนึ่ง พระเจ้าอยู่หัวให้ผู้ใดไปขึ้นเมืองครองเมือง แลมิได้เอาสุพรรณบุปผา แลภักยา เข้ามาบังคมถวายแขวงเมือง อนึ่ง ผู้ใดเอาใจไปเผื่อแผ่ข้าศึกศัตรู นัดแนะให้ยกเข้ามาเบียดเบียนพระนคร ขอบขันธเสมธานิน้อยใหญ่ อนึ่ง ผู้ใดเอากิจการบ้านเมือง และกำลังเมืองแจ้งให้ข้าศึกฟัง ถ้าผู้ใดกระทำดังกล่าวนี้ โทษผู้นั้นเป็นอุกฤษโทษ 3 สถาน สถานหนึ่ง ให้ริบราชบาทว์ ฆ่าเสียให้สิ้นทั้งโคตร สถานหนึ่ง ให้ริบราชบาทว์ ฆ่าเสีย 7 ชั่วโมง⁴ สถานหนึ่ง ฆ่าเสีย ส่วนโคตรนั้นอย่าให้เลี้ยงสืบไป เมื่อประหารชีวิตนั้น ให้ประหารให้ได้ 7 วัน จึงให้สิ้นชีวิต เมื่อประหารนั้นอย่าให้โลหิต และเอาศพตกลงแผ่นดิน ให้ใส่แพลอยตามกระแส่น้ำ

มาตรา 5 เป็นข้าพระเจ้าอยู่หัวเลี้ยงให้มียศฐาศักดิ์ แลมันโมหะ จิตคิดใหญ่ ใจใคร่ใฝ่สูงศักดิ์ ทำกบฏประทุษร้าย ต่อบบพุ่งเมืองท่าน ทำดังนั้น ท่านว่าโทษหนัก ให้ฆ่าเสียให้สิ้นทั้งโคตร

มาตรา 10 ข้าศึกราชศัตรูปลอมตัวเข้ามาในขอบขันธเสมา แลมันคิดองอาจ คิดร้ายเป็นจุลาจลในแผ่นดินท่านก็ดี ชาวต่างประเทศต่างเมืองเข้ามาอยู่ในขอบขันธเสมาแล้ว แลมันคิดร้ายต่อแผ่นดินท่านก็ดี ข้าศึกต่างประเทศแปลงปลอมเข้าไปในพระราชวัง แลไปถึงพลับพลาหน้าพระลาน สถานก็ดี แลเข้าไปถึงท้องพระโรงมุขบาทสถานใดก็ดี จับได้เป็นพิจารณาเป็นสัจ ให้ลงโทษ 3 สถาน ส่วนผู้รู้เห็นสมรู้นั้น ให้สืบแลเถื่อนเนื้อฆ่าเสีย ริบทรัพย์ผู้ทำจุลาจลในแผ่นดินเข้าพระคลัง

มาตรา 14 ผู้ใดพระเจ้าอยู่หัวแต่งตั้งให้มียศฐาศักดิ์ แลเป็นนายหมวด นายกอง ทเกล้า ทหาร ไพร่ฟ้าข้าแผ่นดิน มีการรณรงค์สงคราม มิได้อยู่ช่วยราชการภาคครอบครัว อพยพหนีไปเข้าด้วยข้าศึก แลไปซุ่มซอมอยู่ในป่าดง ท่านว่าเป็นกบฏ ให้ฆ่าเสียให้สิ้นทั้งโคตร⁵

³ เสนีย์ ปราโมช, "กฎหมายสมัยกรุงศรีอยุธยา", ดุลพาท เล่มที่ 9 ปีที่ 14 (กันยายน 2510): 22-23. อ้างถึงในเรื่องเดียวกัน, หน้า 46.

⁴ การประหารชีวิต 7 ชั่วโมง ในสมัยราชกาลที่ 5 สำหรับคนที่เป็นกบฏ หมายถึงการประหารชีวิตบุคคล ดังนี้ 1. ตัวนักโทษ 2. ลูก 3. หลาน 4. เหลน 5. พ่อแม่ 6. ปู่ย่าตายาย 7. ทวด. อ้างถึงในเรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

⁵ จตุรพร วงศ์ทองสวรรค์, "โทษประหารชีวิต," วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 1 ฉบับที่ 3 (2520: 117). อ้างถึงในเรื่องเดียวกัน, หน้า 47.

ซึ่งตั้งแต่มาตรา 14 เรื่อยไปจนถึงมาตรา 79 จะเป็นกฎหมายอาญาที่เกี่ยวกับความผิดเพราะไม่ช่วยราชการทหาร ล่าถอยในเวลารบศึกทั้งทางบกและทางน้ำ โดยโทษจะมีบัญญัติไว้เป็นพิเศษ เช่น ให้ระเวนรอบทัพ แล้วตัดเท้าตัดศีรษะเสียไว้ เป็นต้น

2. ความผิดเกี่ยวกับการลักข้าง ม้า วัว ควาย ที่เป็นของหลวง

สัตว์พาหนะต่างๆที่เป็นของหลวง หรือใช้สำหรับในราชการ ถือว่าเป็นของพระมหากษัตริย์ด้วย ทั้งนี้ ก็เพราะงบประมาณในการใช้จ่ายในการแผ่นดิน ยังมีได้แยกออกว่าเป็นทรัพย์สินประเภทใด เป็นทรัพย์สินส่วนพระองค์ของพระเจ้าอยู่หัวหรือเป็นทรัพย์สินของราชการแผ่นดิน⁶ จึงถือได้ว่า ทรัพย์สินที่ใช้ในราชการเป็นของหลวง และสัตว์พาหนะ ข้าง ม้า เป็นสัตว์เลี้ยงไว้ใช้ในงานหลวง เพื่อพระมหากษัตริย์ ใช้ในการเสด็จตรวจหัวเมือง หรือเป็นพาหนะในเวลาสงคราม ซึ่งถือว่าเป็นพาหนะสำคัญเช่นเดียวกันกับรถยนต์พระที่นั่งในปัจจุบัน ดังนั้น จึงกำหนดโทษผู้ร้ายที่ลัก ข้างหลวง ม้าหลวงว่าเป็นโจร โทษให้ฆ่าเสีย

3. ความผิดฐานวิวาทถึงขั้นทำร้ายร่างกายกัน

เป็นความผิดซึ่งเกิดจากการทำระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย บุคคลฝ่ายหนึ่งจับหอกหรือดาบศัตรูออกไปฟันแทงบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งบาดเจ็บสาหัสและตาย ถือว่า ผู้นั้นมีความผิดเป็นโจรกรรโชกบ้านเมือง ท่าน โทษให้ใส่คาเอาขึ้นขาหยั่งประจานแลทวนด้วยลวดหนัง 50 ที แล้วส่งแพ่งพิจารณาค่าปรับ ถ้าฆ่าเขาตายให้ฆ่าผู้กระทำให้ตายตกไปตามกัน เว้นแต่ จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯลดหย่อนผ่อนโทษให้

4. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์และทำร้ายร่างกาย⁷

ตามกฎหมายลักษณะ โจร บทที่ 65 บัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดลอบฟัน แทง ฟุ้งชัตท่านแลยังมีทันทำแก่ท่าน ท่านจับได้ ให้เอามันผู้ลอบทำแก่ท่านนั้น มาจำนองแน่ เอาขึ้นขาหยั่งประจาน ปลงทวนด้วยลวดหนัง 30 ที ถ้าตีฟันแทงบาดเจ็บให้ตัดนิ้วมือเสีย ถ้าตีฟันแทงถึงสาหัสให้ตัดนิ้วทั้งนิ้วมือ นิ้วตีน เสียจนสิ้นนิ้ว ถ้าถึงตาย ให้ฆ่าผู้ร้ายนั้นเสีย”

⁶ สวัสดิ์ ศรีลัมภ์, ประวัติศาสตร์กฎหมาย (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง , 2518), หน้า 19. อ้างถึงในเรื่องเดียวกัน , หน้าเดียวกัน .

⁷ วิชา มหาคุณ , “ วิวัฒนาการของกฎหมายไทยสมัยชุมชนบุพกาล – สมัยอยุธยา,” วารสารกฎหมาย คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน 2520) : 80. อ้างถึงเรื่องเดียวกัน , หน้า 48.

ใน บทที่ 67 บัญญัติว่า “โจรตีเอาทรัพย์สิ่งของ ของหลวง ซึ่งเจ้าพนักงานเอาไปตามเสด็จ กิติ ขัดไว้มิให้ไป กิติ เมื่อได้โจรให้เสิบโจรไว้ที่นั่น ถ้ามีผู้รู้เห็นด้วยโจร ให้ตัดคติน มือผู้สมแลผู้เห็นนั้นเสีย ด้วย”

ตามกฎหมายตราสามดวงนี้ มีวิธีการลงโทษอยู่หลายวิธี ซึ่งเป็นวิธีการลงโทษที่แปลก และเป็น การทรมานผู้กระทำความผิดไปด้วยในตัว เช่น ตามกฎหมาย พระอัยการกบฏศึก ซึ่งเป็นกฎหมายที่ ตราขึ้น ในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 2 แห่งกรุงศรีอยุธยา เมื่อปี พุทธศักราช 1978 ซึ่งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เมื่อปีพุทธศักราช 1998 และต่อมา มีการแก้ไขเพิ่มเติมอีกครั้งในรัชสมัยของสมเด็จพระเอกาทศรถเมื่อ ปีพุทธศักราช 2133 ได้กำหนดให้มี การลงโทษประหารชีวิตไว้ซึ่งเรียกว่า “กรรมกร 21 สถาน” แก่ผู้กระทำความผิดดังต่อไปนี้

1. ประทุษร้ายและจะล้มล้างราชบัลลังค์
2. ปล้นเมืองหรือเผาจวน
3. ปล้นพระนครและเผาพระราชวัง
4. ปล้นเจ้าอาวาสและเผาพระอุโบสถ จัปพระ สามเณร และชาวบ้าน มัด พัน ทาง

ลนไฟ เอาแหลมหลาวเสียบร้อย ช่มชู่เอาทรัพย์ โดยกระทำทารุณกรรมตลอดจนฆ่าพระสามเณรและ เจ้าทรัพย์ด้วยประการใด กิติ

5. ฆ่าบิดา มารดา คณาญาติ ครู พระอุปัชฌาย์
6. ทูบตี เหยียบย่ำ หรือทำลามกแก่พระพุทธรูป
7. ลักขโมยทารกไปตัดมือ เท้า หรือคอ เพื่อถอดเอากำไลหรือเครื่องประดับ ให้ลงโทษ

21 สถาน ตามวิธีการประหารชีวิตตามพระอัยการกบฏศึก ซึ่งเรียกว่า “กรรมกร 21 สถาน” ซึ่งมี ดังต่อไปนี้

1. ให้ต้อยกะโหลกศีรษะเล็กออก แล้วเอาคีมคีบเหล็กเผาไฟจนแดงใส่ลงบนสมอง
2. ถลกหนังศีรษะออกแล้วเอากรวดทรายขัด
3. เอาขอเกี่ยวปากให้อ้าไว้ แล้วเอาไฟจุดเผาในปาก
4. เอาสิ่วแหวะปากจนถึงหู แล้วเอาขอเกี่ยวปากให้อ้าไว้ ให้โลหิตไหลออกจนตาย
5. เอาผ้าชุบน้ำมันพันให้ทั่วกายแล้วจุดไฟเผาทั้งเป็น
6. เอาผ้าชุบน้ำมันพันมือทั้ง 10 นิ้ว แล้วจุดไฟเผา
7. เชือดเนื้อให้เป็นแรงเป็นริ้วตั้งแต่คอลงไปจนถึงข้อเท้า แล้วเอาเชือกผูกจุดคว่ำตี ให้เดินย่ำริ้ว

เนื้อหนังของตนจนกว่าจะตาย

8. เชือดเนื้อให้เป็นแรมไว้ตั้งแต่คอลงถึงเอว และจากเอวลงมาจนถึงข้อเท้า ให้เนื้อที่เป็นริ้วเบื่องบนตกปกคลุมลงมาปิดเหมือนถุงผ้าคากรอง

9. เอาหนังเหล็กสวมข้อศอกและข้อเท้าทั้งสองข้าง แล้วเอาเหล็กสอดลงในวงเหล็กซึ่งตรึงไว้กับพื้นดิน อย่าให้ดินได้ แล้วเอาไฟลนรอบตัวจนกว่าจะตาย

10. เอาเบ็ดใหญ่ที่มีคมทั้งสองข้าง เกี่ยวเนื้อหนัง และเอ็นให้หลุดขาดออกมาจนกว่าจะตาย

11. สับฟันทั่วร่างกาย เอาแปรงหวีชุบน้ำแสบกรีดขูดเนื้อหนังและเอ็นออกจนเหลือแต่ร่างติดกระดูก

กระดูก

12. ให้นำอนตะแคง แล้วเอาหวาดเหล็กตอกลงไปในช่องหูให้ติดกับดิน แล้วจับหมุนไปรอบๆ เหมือนวงล้อเกวียน

13. เอาหินทุบกระดูกให้แหลก แล้วพับห่อเนื้อหนัง

14. เคี้ยวน้ำมันให้เดือดและเทราดลงมาตั้งแต่ศีรษะจนกว่าจะตาย

15. ชังสุนัขดุร้ายให้อุดอาหารหลายๆ วัน แล้วปล่อยออกมาให้กัดทั้งเนื้อหนังกินให้เหลือแต่

กระดูก

16. เอาขวานผ่าอกทั้งเป็นแล้วแหกออก

17. ขูดหลุมฝังแค่อู แล้วเอาฟางคลุมจุดไฟเผาให้ครอกพอนั่งใหม่ จากนั้น จึงเอาไถเหล็กไถให้ขาดเป็นท่อนๆ

18. เชือดเนื้อออกเป็นชิ้นๆ ทอดน้ำมันแล้วให้กินเนื้อตัวเอง

19. ตีด้วยตะบองสั้น หรือตะบองยาว

20. ตีด้วยไม้หวายทั้งนาม

21. แทะด้วยหอกที่ละน้อย จนกว่าจะตาย⁸

โทษเหล่านี้ควรแก่สถานใด ให้ลงแต่สถานเดียว ซึ่งโทษในกรรมกร 21 สถานนี้ ไม่ปรากฏหลักฐานว่าได้ใช้อย่างไร แต่เป็นที่เข้าใจว่าน่าจะใช้เป็นการข่มขู่ให้เกิดความเกรงกลัวมากกว่า ซึ่งโทษประหารชีวิตที่นิยมใช้กันมาก คือ การใช้ดาบฟันศีรษะ

⁸ สมบูรณ์ ประสพเนตร, "โทษประหารชีวิตในประเทศไทย," บทบัณฑิตย ปีที่ 56 เล่มที่ 1 (มีนาคม 2543): 83 - 84.

4.2.2 การลงโทษตามกฎหมายเทียบรางวัล

กฎหมายเทียบรางวัล ในสมัยกรุงศรีอยุธยา นั้น จะมีลักษณะคล้ายๆกับกฎหมายรัฐธรรมนูญในปัจจุบัน เพราะจะเกี่ยวข้องกับองค์พระมหากษัตริย์ที่ปกครองกรุงศรีอยุธยาตลอดจนเสถียรภาพ และความปลอดภัยขององค์พระมหากษัตริย์และพระบรมมหาราชวัง โดยจะมีบทกำหนดการลงโทษบรรดาเชื้อพระวงศ์และลูกหลวง อันจะมีความแตกต่างไปจากกฎหมายที่ใช้บังคับแก่ราษฎรทั่วไป มีอาญาที่จะกำหนดไว้เป็นพิเศษเพื่อให้เหมาะสมกับพระราชอิสริยยศศักดิ์ เช่น ถ้าใส่ศรวน จะต้องใส่เครื่องทองสำหรับลูกหลวงเอก และเครื่องเงินสำหรับลูกหลวงโท แต่ถ้ากระทำผิดในความผิดที่กฎหมายบัญญัติให้มีโทษหนักถึงขั้นประหารชีวิต ก็ต้องทำการประหารด้วยการตีด้วยท่อนจันทร์ แล้วเอาลงชุม⁹ นอกจากนี้ ยังบัญญัติถึง การแสดงกิริยาอาการลบหลู่พระราชอำนาจในเขตพระราชฐาน หรือ ลักสาวใช้ ลักทรัพย์ในพระราชวัง ก็จะถูกลงโทษประหารชีวิตเช่นเดียวกันในกฎหมายเทียบรางวัลนี้

4.2.3 การลงโทษตามกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127

ในสมัยยุคต้นของกรุงรัตนโกสินทร์ ได้ใช้กฎหมายตราสามดวงเรื่อยมาจนกระทั่งถึงรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้นำกฎหมายตราสามดวงมาชำระแก้ไขเปลี่ยนแปลงใหม่ และใช้เป็นทางการ โดยเรียกชื่อว่า "กฎหมายราชบุรี" และต่อมา ในปีพุทธศักราช 2440 จึงได้มีการตรวจชำระและได้ร่างขึ้นเป็นประมวลกฎหมายขึ้นเป็นครั้งแรก โดยมี สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงเป็นองค์ประธานในการตรวจชำระ และมีกรรมการทั้งที่เป็นนักกฎหมายไทย และที่เป็นที่ปรึกษากฎหมายชาวต่างประเทศ โดยกฎหมายลักษณะอาญานี้ ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พุทธศักราช 2451 (ร.ศ.127)

โดยโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมายลักษณะอาญานี้ ได้กำหนดโทษไว้มี 6 สถาน ดังที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 12 ว่า

มาตรา 12 "อาญาสำหรับลงโทษแก่ผู้กระทำผิดนั้น ท่านกำหนดไว้เป็น 6 สถานดังนี้

- สถานหนึ่ง ให้ประหารชีวิต
- สถานหนึ่ง ให้จำคุก
- สถานหนึ่ง ให้ปรับ
- สถานหนึ่ง ให้อยู่ภายในเขตอันมีกำหนด
- สถานหนึ่ง ให้ริบทรัพย์

⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 51.

สถานหนึ่ง ให้เรียกประกันทัณฑ์บน”

สำหรับวิธีการประหารชีวิตนั้นกฎหมายกำหนด ให้เอาไปตัดศีรษะ ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 13 ที่ว่า “ผู้ใดต้องคำพิพากษาให้ลงโทษประหารชีวิต ท่านให้เอามันไปตัดศีรษะเสีย”

ส่วนความผิดอันจะมีโทษถึงขั้นประหารชีวิต ตามกฎหมายลักษณะอาญาฉบับนี้ ได้แก่

1. ความผิดฐานประทุษร้ายต่อพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมราชตระกูล
2. ความผิดฐานประทุษร้ายต่อนายกรัฐมนตรี
3. ความผิดฐานกบฏภายในราชอาณาจักร
4. ความผิดฐานกบฏภายนอกราชอาณาจักร
5. ความผิดต่อทางพระราชไมตรีกับรัฐต่างประเทศ
6. ความผิดฐานประทุษร้ายแก่ชีวิต
7. ความผิดฐานปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้เขาถึงแก่ความตาย

สถานที่ทำการประหารชีวิตในสมัยโบราณ

ปกติจะประหารชีวิตนักโทษที่วัด โดยคุมตัวนักโทษประหารออกเดินทางจากคุกทางเรือ ในลักษณะจำจองครบ 5 ประการ คือ ตรวน ชี้อ้อมมือ โขล้ามคอ คาไม้ และโซ่บันเอว ก่อนนำตัวไปประหาร จะต้องถูกเชียน 3 ยก ๆ ละ 30 ที รวม 90 ที เมื่อมาถึงลานพิธีประหาร จะมีการจัดอาหารคาวหวานมือสุดท้ายให้กินและนิมนต์พระมาเทศน์ให้ฟัง ต่อจากนั้น จะจับนั่งมัดกับหลักไม้กางเขนแบบ กาจับหลัก เพชฌฆาตจะเอาดินเหนียวอุดหูอุดปาก โดยใช้วิธีการประหารด้วยดาบ ใช้เพชฌฆาตจำนวน 3 คน คือ ดาบ 1 ดาบ 2 และดาบ 3 ถ้าดาบ 1 ฟันคอไม่ขาด ดาบ 2 จะฟันซ้ำ และถ้ายังไม่ขาด ดาบ 3 ก็จะต้องเชือดให้ขาด เพชฌฆาตจะเอาดินเหนียวแปะไว้ที่ต้นคอเพื่อกำหนดจุดที่จะฟัน เพชฌฆาต ดาบ 2 จะร้ายรำไปมา เพื่อรอจังหวะให้จิตใจนักโทษสงบ และเพชฌฆาต ดาบ 1 จะลงดาบฟันคอทันที และเมื่อประหารเสร็จสิ้นแล้ว เจ้าหน้าที่จะตัดเส้นเท้าเพื่อถอดตรวนออก แล้วล้างร่างกายเป็นชิ้นๆ หรือแล่นเนื้อให้ทานแก่แร้งกา แล้วเอาศีรษะเสียบประจานไว้¹⁰

4.2.4 การลงโทษตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาญาพุทธศักราช 2477 (ฉบับที่ 6)

หลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ.2475 ได้เปลี่ยนวิธีการประหารชีวิตใหม่ จากวิธีการฟันด้วยดาบ เปลี่ยนมาเป็นการใช้ปืนยิงประหาร และได้ประกาศพระราชบัญญัติแก้ไข

¹⁰ เรื่องเดียวกัน , หน้า 77.

เพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127 ใหม่ เมื่อ พ.ศ.2477 แก้ไขกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 13 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ผู้ใดต้องโทษประหารชีวิต ให้เอาไปยิงเสียให้ตาย”

สาเหตุของการเปลี่ยนแปลง เพราะ การยิงด้วยปืน ไม่มีการตัดหรือหันร่างกายออกเป็นท่อนหรือชิ้นส่วนเลย การตายเป็นไปในลักษณะที่คงรูปร่างของการเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ และระบบการปกครองของบ้านเมืองก็ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว การเปลี่ยนวิธีการประหารชีวิต ก็ควรที่จะเปลี่ยนไปตามระบบการปกครองใหม่ และยังเป็นเครื่องหมายของการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง

4.2.5 การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา พุทธศักราช 2499

ประมวลกฎหมายอาญา ฉบับนี้ ได้ประกาศและมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พุทธศักราช 2500 เป็นต้นมา จนกระทั่งถึงปัจจุบัน ตามประมวลกฎหมายอาญาฉบับนี้ ได้บัญญัติโทษประหารชีวิตไว้เฉพาะความผิดที่ร้ายแรงเท่านั้น คือ ความผิดต่อชีวิต ซึ่งได้แก่ ความผิดฐานฆ่าผู้อื่น ความผิดที่เกี่ยวกับความมั่นคง ทั้งต่อความมั่นคงภายในและความมั่นคงภายนอกราชอาณาจักร หรือ ความผิดต่อองค์พระประมุขของรัฐ และความผิดที่ก่อให้เกิดภัยอันตรายแก่ประชาชน เช่น ความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์ ความผิดต่อสัมพันธ์ไมตรีกับรัฐต่างประเทศ ความผิดฐานปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย หรือ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เป็นต้น

ส่วนวิธีการบังคับโทษประหารชีวิตนั้น ได้มีบัญญัติไว้ทั้งในประมวลกฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังต่อไปนี้

1. วิธีการบังคับโทษประหารชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญา

การบังคับโทษประหารชีวิตนั้น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 19 ได้บัญญัติไว้ความว่า
“มาตรา 19 ผู้ใดต้องโทษประหารชีวิต ให้เอาไปยิงเสียให้ตาย”¹¹

แสดงว่า โทษประหารชีวิต จะบังคับโทษและทำการประหารชีวิตนักโทษได้เพียงวิธีเดียวเท่านั้น คือ การนำไปยิงเป้า ซึ่งในเวลานี้ สถานที่ที่ใช้ในการประหารชีวิตอย่างเป็นทางการคงมีเพียงแห่งเดียวเท่านั้น คือ ในเรือนจำพิเศษธนบุรี หรือเรือนจำบางขวาง โดยนักโทษที่ต้องโทษประหารชีวิตจากทั่วประเทศจะถูกนำตัวมายังเป้าที่แดนประหารของเรือนจำบางขวาง

¹¹ ประมวลกฎหมายอาญา, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 73 ตอน 95 (วันที่ 15 พฤศจิกายน 2499), มาตรา 19.

แต่อย่างไรก็ดี ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 247 วรรคสาม ก็ได้บัญญัติไว้เป็นกลางๆว่า

“มาตรา 247 วรรคสาม การประหารชีวิต ให้ประหาร ณ ตำบล และเวลาที่เจ้าหน้าที่ในการนั้นจะเห็นสมควร”¹²

สถานที่ทำการประหารชีวิต ได้กำหนดให้ดำเนินการประหารชีวิตโดยการใช้ปืนยิง ที่แดนประหาร ซึ่งตั้งอยู่ภายในเรือนจำกลางบางขวาง จังหวัดนนทบุรี ซึ่งนักโทษที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ประหารชีวิตทั่วประเทศ จะถูกนำมาทำการประหารชีวิต ณ ที่แห่งนี้แต่เพียงแห่งเดียวเท่านั้น โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้¹³

เมื่อมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ประหารชีวิตผู้ใดแล้ว ศาลที่เป็นเจ้าของคดีจะได้ออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดส่งไปถึงผู้บัญชาการเรือนจำในท้องที่ที่ศาลนั้นตั้งอยู่ หมายจะระบุถึงชื่อ โจทก์ จำเลย ฐานความผิด จำเลยต้องโทษตามกฎหมายใด มาตราใด พร้อมคำสั่งว่าภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2479 ให้ประหารชีวิตจำเลย เมื่อผู้บัญชาการเรือนจำได้รับหมายดังกล่าวแล้ว จะนำนักโทษไปประหารชีวิตในทันทีไม่ได้ ต้องรอให้ครบกำหนด 60 วัน นับแต่วันฟังคำพิพากษา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 262 ก่อน ถ้านักโทษหรือผู้ที่มีประโยชน์เกี่ยวข้องได้ยื่นฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษ และทรงยกเรื่องราวมาก่อนครบ 60 วัน ก็ดำเนินการประหารชีวิตได้ ซึ่งในทางปฏิบัติ เมื่อนักโทษได้ยื่นฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษแล้ว ต้องรอฟังพระบรมราชวินิจฉัยเสียก่อน จึงจะดำเนินการขั้นตอนต่อไป ซึ่งฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษของนักโทษนั้น สามารถยื่นได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น

2. กระบวนการบังคับโทษประหารชีวิตตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

กระบวนการบังคับโทษประหารชีวิต ก่อนที่จะทำการประหารชีวิตนักโทษ ของประเทศไทยนั้น มีขั้นตอนอยู่หลายประการที่ถือว่า เป็นหลักสากล และมีมนุษยธรรม กล่าวคือ ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 247 วรรคแรก ได้บัญญัติว่า

“มาตรา 247 วรรคแรก คดีที่จำเลยต้องโทษประหารชีวิต ห้ามมิให้บังคับตามคำพิพากษา จนกว่าจะได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยอภัยโทษแล้ว”¹⁴

¹² สมพร พรหมนิตาร, การบังคับคดีอาญา (กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2539) หน้า 1-3.

¹³ <http://www.correct.go.th/commit.html>

¹⁴ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 52 ตอน 598

(วันที่ 10 มิถุนายน 2478), มาตรา 247.

กล่าวคือ

1) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 245 วรรคสอง บัญญัติว่า

“มาตรา 245 วรรคสอง ศาลชั้นต้นมีหน้าที่ต้องส่งสำนวนคดีที่พิพากษาให้ลงโทษประหารชีวิต หรือ จำคุกตลอดชีวิต ไปยังศาลอุทธรณ์ ในเมื่อไม่มีการอุทธรณ์คำพิพากษานั้น และคำพิพากษาเช่นว่านี้ จะยังไม่ถึงที่สุด เว้นแต่ ศาลอุทธรณ์จะได้พิพากษายืน”¹⁵

ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น เป็นการให้ศาลชั้นต้นได้พิสูจน์คำพิพากษาให้ประหารชีวิตของตน โดยการส่งคำพิพากษาให้ประหารชีวิตดังกล่าวขึ้นไปยังศาลอุทธรณ์ เพื่อทำการกลั่นกรองคำพิพากษา ตลอดจนพยานหลักฐานในสำนวนคดีในเรื่องนั้นๆ ว่ามีความเห็นด้วยกับคำพิพากษาของศาลชั้นต้นดังกล่าวหรือไม่ ซึ่งหากเห็นด้วยก็จะพิพากษายืน ซึ่งในกรณีนี้คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ถือว่าเป็นเด็ดขาดและถึงที่สุด แต่ถ้าศาลอุทธรณ์หากมีความเห็นไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษาให้ประหารชีวิตของศาลชั้นต้น ก็มีอำนาจพิพากษาให้กลับ หรือแก้ไขคำพิพากษาของศาลชั้นต้นได้ ซึ่งในกรณีที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ไขคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ถือว่าคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ยังไม่ถึงที่สุด และผู้ที่ได้รับความเสียหายจากคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ที่ลงโทษน้อยกว่าศาลชั้นต้น ซึ่งก็คือ อัยการโจทก์ ในคดีนั้น ก็ย่อมมีสิทธิฎีกาต่อศาลฎีกาให้ทำการพิจารณาพิพากษาอีกครั้งหนึ่งได้ ซึ่งในขั้นนี้ไม่ว่าศาลฎีกาจะพิพากษาออกมาเป็นเช่นไรก็ตาม ถือว่าคำพิพากษาของศาลฎีกา เป็นเด็ดขาดและถึงที่สุด ไม่ว่าจะพิพากษายืนตามศาลชั้นต้น หรือพิพากษายืนตามศาลอุทธรณ์ ก็ตาม

อย่างไรก็ดี แม้ว่าศาลอุทธรณ์ จะพิพากษาแก้ไขหรือกลับคำพิพากษาของศาลชั้นต้นที่ให้ประหารชีวิต ก็ตาม อัยการโจทก์ก็มีสิทธิที่จะไม่ฎีกาคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ดังว่านั้นก็ ได้ หากเห็นว่า คำพิพากษาและการกำหนดโทษของศาลอุทธรณ์ มีความเหมาะสมและชอบด้วยเหตุผลแห่งคดีแล้ว ซึ่งในกรณีเช่นนี้ ตามมาตรา 245 วรรคสอง ก็ถือว่า คดียังไม่ถึงที่สุด ซึ่งหมายความว่า ศาลชั้นต้นซึ่งอ่านคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ ก็มีหน้าที่ที่จะต้องส่งสำนวนคดีที่ตนเองพิพากษาให้ลงโทษประหารชีวิตจำเลย ไปยังศาลฎีกา เพื่อพิจารณาพิพากษาชี้ขาดเป็นขั้นสุดท้าย อยู่นั่นเอง

2). ในส่วนที่เกี่ยวกับตัวจำเลยที่ต้องโทษประหารชีวิตนั้น นอกเหนือไปจากจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่ 1) ตามที่ได้กล่าวมาไปแล้วข้างต้นนั้น ยังจะต้องทำการพิจารณาต่อไปอีก 2 ประการนี้ด้วยคือ

¹⁵ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 52 ตอน 598 (วันที่ 10 มิถุนายน 2478), มาตรา 245 วรรคสอง.

1. ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 247 วรรคสอง บัญญัติว่า "หญิงใด จะต้องประหารชีวิต ถ้ามีครรภ์อยู่ ให้รอไว้จนคลอดบุตรเสียก่อน แล้วจึงให้ประหารชีวิต" ¹⁶ ทั้งนี้ก็เพราะเหตุที่ว่า ถ้าประหารชีวิตหญิงนั้น ทั้งๆที่มีลูกอยู่ในท้อง ก็จะทำให้เด็กที่อยู่ในท้องหญิงดังกล่าวนี้ต้องตายตามไปด้วย จึงต้องรอให้คลอดบุตรออกมาเสียก่อน

2. จำเลยได้เกิดวิกลจริตก่อนที่จะถูกประหารชีวิตหรือไม่ ซึ่งถ้าจำเลยที่ต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิตหากเกิดวิกลจริตก่อนถูกประหารชีวิต ก็ให้รอการประหารชีวิตผู้นั้นไว้ก่อนจนกว่าผู้นั้นจะหายจากอาการวิกลจริต ซึ่งในกรณีเช่นนี้ ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา อาจสั่งงดการพิจารณาคดีในชั้นของตนไว้ และจำหน่ายคดีเสียชั่วคราวจนกว่าจำเลยจะหายวิกลจริตก็ได้ ตามที่บัญญัติไว้ใน ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 248 ความว่า " ถ้าบุคคลซึ่งต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิต เกิดวิกลจริตก่อนถูกประหารชีวิต ให้รอการประหารชีวิตไว้ก่อน จนกว่าผู้นั้นจะหาย ขณะทุเลาการประหารชีวิตอยู่นั้น ศาลมีอำนาจยกมาตรา 46 วรรค (2) แห่งกฎหมายลักษณะอาญามาบังคับ

ถ้าผู้วิกลจริตนั้นหายภายหลังปีหนึ่งนับแต่วันคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ลดโทษประหารชีวิตลงเหลือจำคุกตลอดชีวิต " ¹⁷

แม้ว่าศาล ไม่ว่าจะเป็ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาจะได้พิพากษาถึงที่สุด ให้ลดโทษประหารชีวิตจำเลยแล้วก็ตาม แต่จำเลยที่ต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิตนั้น ก็ยังมีวิธีที่จะทำให้รอดตายเป็นครั้งสุดท้าย อีกวิธีหนึ่ง ซึ่งวิธีนั้นก็คือ การถวายเรื่องราวขอให้พระราชทานอภัยโทษต่อพระมหากษัตริย์ กล่าวคือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 262 ได้กำหนดกระบวนการในการนี้ไว้ว่า

"มาตรา 262 ภายใต้บังคับแห่งมาตรา 247 และ 248 เมื่อคดีถึงที่สุด ผู้ใดต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิต ให้เจ้าหน้าที่นำตัวผู้นั้นไปประหารชีวิต เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันฟังคำพิพากษา เว้นแต่ในกรณีที่มีการถวายเรื่องราว หรือคำแนะนำขอให้พระราชทานอภัยโทษตามมาตรา 261 ก็ให้ทุเลาการประหารชีวิตไว้จนกว่าจะพ้นกำหนด หกสิบวัน นับแต่วันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยถวายเรื่องราวหรือคำแนะนำขึ้นไปนั้น แต่ถ้าทรงยกเรื่องราวนั้นเสีย ก็ให้จัดการประหารชีวิตก่อนกำหนดนี้ได้

¹⁶ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 52 ตอน 598 (วันที่ 10 มิถุนายน 2478), มาตรา 247 วรรคสอง .

¹⁷ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 52 ตอน 598 (วันที่ 10 มิถุนายน 2478), มาตรา 248 .

เรื่องราวหรือคำแนะนำขอพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิตให้ถวายได้แต่ครั้งเดียวเท่านั้น”¹⁸

“ มาตรา 261 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่ถวายเรื่องราวต่อพระมหากษัตริย์ พร้อมทั้งถวายความเห็นว่าจะขอพระราชทานอภัยโทษหรือไม่

ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดถวายเรื่องราว ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เห็นเป็นการสมควรจะถวายคำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์ ขอให้พระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องคำพิพากษานั้นก็ได้”¹⁹

“ มาตรา 261 ทวิ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นเป็นการสมควร จะถวายคำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์ขอให้พระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องโทษก็ได้

การพระราชทานอภัยโทษ ตามวรรคหนึ่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา”²⁰

“ มาตรา 259 ผู้ต้องคำพิพากษาให้รับโทษอย่างใด ๆ หรือผู้ที่มีประโยชน์เกี่ยวข้องกับ เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ถ้าจะทูลเกล้าฯถวายเรื่องราวต่อพระมหากษัตริย์ขอรับพระราชทานอภัยโทษ จะยื่นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก็ได้”²¹

“ มาตรา 260 ผู้ถวายเรื่องราวซึ่งต้องจำคุกอยู่ในเรือนจำ จะยื่นเรื่องราวต่อพัศดีหรือผู้บัญชาการเรือนจำก็ได้ เมื่อได้รับเรื่องราวนั้นแล้ว ให้พัศดีหรือผู้บัญชาการเรือนจำออกไปรับให้แก่ผู้ยื่นเรื่องราว แล้วให้รับส่งเรื่องราวนั้น ไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย”²²

กระบวนการในการประหารชีวิตนักโทษ ซึ่งนอกจากจะต้องปฏิบัติต่อหญิงมีครรภ์และนักโทษประหารที่เกิดวิกลจริตตามที่กล่าวไว้ ในข้อ 1) และข้อ 2) ข้างต้นแล้ว นักโทษประหารตามคำพิพากษาถึงที่สุดจะมีเวลาหายใจไปอีกหกสิบวัน นับแต่วันฟังคำพิพากษาถึงที่สุดนั้น ซึ่งเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันแล้วจึงให้เจ้าหน้าที่นำตัวไปประหารชีวิตได้ ที่กฎหมายกำหนดให้เวลาหกสิบวันก็เพื่อให้จำเลยที่ต่อโทษประหารชีวิตนั้น ได้มีโอกาสถวายเรื่องราวขอพระราชทานอภัยโทษต่อพระมหากษัตริย์ได้ภายในกำหนดเวลาหกสิบวันนั้น โดยยื่นเรื่องราวต่อพัศดีหรือผู้บัญชาการเรือนจำที่ตนต้องจำขังรอการประหารชีวิตอยู่ ซึ่งเมื่อพัศดีหรือผู้บัญชาการเรือนจำได้รับเรื่องราวขอพระราชทานอภัยโทษแล้ว จะ

¹⁸ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 52 ตอน 598 (วันที่ 10 มิถุนายน 2478), มาตรา 262.

¹⁹ เรื่องเดียวกัน, มาตรา 261.

²⁰ เรื่องเดียวกัน, มาตรา 261 ทวิ.

²¹ เรื่องเดียวกัน, มาตรา 259.

²² เรื่องเดียวกัน, มาตรา 260.

ออกใบรับให้แก่นักโทษประหารผู้ยื่นเรื่องราวไว้ แล้วรีบส่งเรื่องราวขอพระราชทานอภัยโทษนั้น ไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นเรื่องราวต่อพระมหากษัตริย์ต่อไป และหากจำเลยที่ต้องโทษประหารนั้นไม่ยื่นถวายเรื่องราวขอพระราชทานอภัยโทษ ก็จะถูกนำตัวไปประหารชีวิตเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวัน แต่ถ้าได้มีการถวายเรื่องราวขอพระราชทานอภัยโทษดังกล่าว ก็จะมีผลให้ทุกเลาการประหารชีวิตไว้จนกว่าจะพ้นกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยถวายเรื่องราวขอพระราชทานอภัยโทษขึ้นไปนั้น แต่ถ้าพระมหากษัตริย์ทรงยกเรื่องราวนั้นเสีย ก็ให้จัดการประหารชีวิตก่อนกำหนดก็ได้ เรื่องราวหรือคำแนะนำขอพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิต ให้ถวายได้แค่ครั้งเดียวเท่านั้น

เรื่องราวขอพระราชทานอภัยโทษประหารชีวิตนี้ แม้จำเลยเองหรือผู้ที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับจำเลย เช่น บิดา มารดา บุตร หรือญาติพี่น้องของจำเลย มิได้ถวายขึ้นไปก็ตาม แต่ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหากเห็นสมควรจะถวายคำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์ เพื่อขอพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิตนั้นก็ได้ ซึ่งการถวายคำแนะนำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเช่นนี้อาจจะกระทำเพื่อผลประโยชน์ทางการเมืองภายในหรือต่างประเทศก็ได้ เช่น รัฐบาลต่างประเทศที่จำเลยมีสัญชาติ ขอให้รัฐบาลไทยขอพระราชทานอภัยโทษแก่คนของตนที่ถูกศาลไทยมีคำพิพากษาให้ประหารชีวิต ถ้ารัฐบาลไทยเห็นเป็นการสมควรเพื่อสัมพันธ์ไมตรีอันดีกับประเทศนั้นๆ ก็จะทำให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รับเรื่องไปถวายคำแนะนำขอพระราชทานอภัยโทษต่อองค์พระมหากษัตริย์ต่อไป

ส่วนการขอพระราชทานอภัยโทษ ตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 261 ทวิ นั้น ซึ่งรวมถึงการขอพระราชทานอภัยโทษประหารชีวิตด้วยนั้น จะมีลักษณะเป็นการเอื้อประโยชน์ในทางการเมือง เช่น วาระโอกาสที่สำคัญของชาติ ก็จะมีการขอพระราชทานอภัยโทษเป็นครั้งคราวให้แก่ักโทษทั่วประเทศ เป็นต้น

ซึ่งในระหว่างกระบวนการดำเนินขั้นตอนประหารชีวิตนั้น นักโทษประหารจะถูกจำคุกไว้ตามหมายจำคุกของศาล ตามที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 74 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “มาตรา 74 ภายใต้บังคับแห่งมาตรา 73 และมาตรา 185 วรรค 2 เมื่อผู้ใดต้องคำพิพากษาให้จำคุกหรือประหารชีวิต หรือจะต้องจำคุกแทนค่าปรับ ให้ศาลออกหมายจำคุกผู้นั้นไว้”²³

²³ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 52 ตอน 598 (วันที่ 10 มิถุนายน 2478), มาตรา 74.

ในขั้นตอนของการประหารชีวิตนักโทษนั้น ให้มีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการประกอบ ด้วย ผู้บัญชาการเรือนจำในท้องที่ที่ทำการประหาร เป็นประธานกรรมการ เจ้าพนักงานเรือนจำระดับ หัวหน้าฝ่าย แพทย์ การประหารชีวิตเมื่อกระทำที่เรือนจำกลางบางขวาง จังหวัดนนทบุรี จึงกำหนดให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี หรือผู้แทน ร่วมเป็นคณะกรรมการด้วย โดยกรมราชทัณฑ์ จัดผู้แทนไปดูแล ความเรียบร้อยในการประหารชีวิต

ก่อนวันประหารชีวิต ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทำการพิมพ์นิ้วมือของผู้ถูกประหาร พร้อมทั้งรับแผ่น ลายพิมพ์นิ้วมือของนักโทษที่มีอยู่ในสำนวนและหมายของศาลมาทำการตรวจสอบ การตรวจสอบนั้น ให้ตรวจสอบกับแผ่นลายพิมพ์นิ้วมือที่เก็บอยู่ ณ กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ ตามเลขคดีและนามของผู้ต้องโทษ เมื่อตรวจแล้ว รายงานผลการตรวจสอบและส่งแผ่นลาย พิมพ์นิ้วมือซึ่งได้จัดการพิมพ์ขึ้นคราวนี้ 1 ฉบับ กับแผ่นลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ต้องโทษที่เอาไปจาก สำนวนตามหมายของศาล ไปยังคณะกรรมการเรือนจำซึ่งมีหน้าที่ต้องทำการประหาร ทำการ ตรวจสอบคดี ตำนานรูปพรรณ ตามทะเบียนรายตัว ทำบันทึกไว้เป็นหลักฐาน เพื่อมิให้เกิดการผิดพลาด ในการประหารชีวิตผิดตัว

เมื่อถึงกำหนดวันประหารชีวิต เจ้าพนักงานเรือนจำ จะจัดนิมนต์พระสงฆ์ มาแสดงพระธรรม เทศนา ให้แก่นักโทษที่ถูกประหารที่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนนักโทษที่มีได้นับถือศาสนาพุทธ หากมี ความปรารถนาจะประกอบพิธีกรรมตามศาสนาที่เขานับถืออยู่ ก็อนุญาตได้ตามสมควร หากนักโทษมี ความประสงค์จะขอทำพิธีกรรม ก็จะจัดการทำให้ จัดหาอาหารเมื่อสุดท้ายให้นักโทษรับประทานก่อน นำไปประหาร ผู้บัญชาการเรือนจำจะนำคำสั่งอธิบดีกรมราชทัณฑ์ พร้อมด้วยสำเนาคำพิพากษา อ่าน ให้นักโทษฟัง จากนั้นก็นำนักโทษประหารไปยังที่ที่จัดเตรียมไว้ จัดการใช้ปืนยิงให้ตายต่อหน้าคณะ กรรมการ จากนั้นให้คณะกรรมการทำการตรวจนักโทษว่าได้เสียชีวิตแล้วจริง พิมพ์ลายพิมพ์นิ้วมือลง นามรับรองว่าเป็นลายนิ้วมือของนักโทษประหารจริง ส่วนศพของนักโทษ ถ้ามีญาติมารับก็อนุญาตให้ รับไป แต่ถ้าหากไม่มีญาติมารับไป ทางเรือนจำก็จะดำเนินการให้

ตามระเบียบของกรมราชทัณฑ์นั้น เดิมกำหนดให้มีการประหารชีวิตก่อนเวลา 07.00 นาฬิกา แต่ทว่า ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2505 เป็นต้นมา ได้มีการเปลี่ยนมาดำเนินการในเวลาเย็น ตั้งแต่เวลา 18.00 นาฬิกา เป็นต้นไป

4.3 โทษประหารชีวิต ขั้นตอน และวิธีการประหารชีวิตของไทยในปัจจุบัน

4.3.1 โทษตามกฎหมายอาญาของไทยในปัจจุบัน

ตามระบบกฎหมายอาญาของไทยในปัจจุบัน โทษถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายอาญา และเป็นมาตรการบังคับในทางอาญาที่จะใช้กับผู้กระทำความผิด นอกเหนือไปจากการใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัย ทั้งนี้เพื่อเป็น

1. การป้องกันทั่วไป (General Preventions) ซึ่งถือว่าเป็นวัตถุประสงค์ของการลงโทษประการหนึ่งที่ได้รับการยอมรับในทางกฎหมาย โดยใช้การลงโทษเพื่อเป็นการข่มขู่ผู้อื่นมิให้กระทำความผิดในทำนองเดียวกันนั้นอีก หรือเพื่อให้เป็นแบบอย่างบังคับจิตใจบุคคลอื่นที่คิดจะกระทำความผิดอย่างเดียวกันนั้นให้งดเว้นความคิดที่จะกระทำความผิดนั้น

2. การป้องกันพิเศษ (Special Prevention) เป็นวัตถุประสงค์ของการลงโทษของกฎหมายอาญา อีกประการหนึ่ง ที่จะป้องกัน มิให้ผู้กระทำความผิดนั้น กลับไปกระทำความผิด ในลักษณะเดียวกันนั้นซ้ำอีก โดยการลงโทษแก่ผู้นั้น หรือโดยการใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัย แก่ผู้นั้น²⁴

ในประมวลกฎหมายอาญาของไทยนั้น ได้บัญญัติหลักพื้นฐานของการใช้กฎหมายอาญาไว้ในมาตรา 2 วรรคแรก ซึ่งบัญญัติว่า

“บุคคลจักต้องรับโทษในทางอาญา ต่อเมื่อได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิด และกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิด นั้น ต้องเป็นโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย “²⁵

หมายความว่า โทษจะต้องเป็นไปตามกฎหมาย กล่าวคือ ในการจะกล่าวหาว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด และจะลงโทษบุคคลใด จะต้องมีการบัญญัติว่า การกระทำนั้นเป็นความผิด และมีโทษ และโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดจะต้องมีวิธีการและระวางโทษเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งหลักการนี้ทำให้เกิดข้อกำหนด ซึ่งเป็นหลักประกันเสรีภาพของประชาชน อันมาจากสัจภาษิตกฎหมายในภาษาลาตินที่ว่า “ Nullum Crimen Nulla Poena Sine Lege ” หรือ แปลเป็น ภาษาไทย ได้ว่า “ ถ้าไม่มีกฎหมาย ก็ไม่มีความผิด และไม่มียุติโทษ ” ดังนั้น จึงจะนำกฎหมาย จารีตประเพณี บทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง หรือหลักกฎหมายทั่วไปมาทำการลงโทษผู้กระทำความผิดไม่ได้ โดยกฎหมายอาญาจะต้องมีหลักการที่แน่นอน ชัดเจน และไม่คลุมเครือ และอีกประการหนึ่ง ในการ

²⁴ หยุต แสงอุทัย. กฎหมายอาญา ภาค 1 , หน้า 251-252. อ้างถึงใน คณิศ ณ นคร, กฎหมายอาญา ภาคทั่วไป (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน), หน้า 325.

²⁵ ประมวลกฎหมายอาญา, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 73 ตอนที่ 95(วันที่ 15 พฤศจิกายน 2499),มาตรา 2 .

ลงโทษบุคคลผู้กระทำความผิด ในความผิดฐานใดฐานหนึ่งนั้น จะต้องกระทำโดยไม่เลือกปฏิบัติ และต้องเป็นไปโดยเสมอภาค ไม่ว่าผู้นั้นจะมีความแตกต่างกันในเรื่องของฐานะ สภาพแวดล้อม หรือปัจจัยในเรื่องอื่นๆ เมื่อกระทำความผิดในความผิดฐานเดียวกันแล้ว ก็ต้องได้รับโทษในอัตราเดียวกัน แต่ไม่ได้หมายความว่าความถึงขนาดที่จะต้องได้รับโทษจำนวนเท่ากันเพราะว่าเป็นเรื่องในการใช้ดุลพินิจของศาลที่จะกำหนด โดยคำนึงถึงความเป็นอันตรายร้ายแรง และพฤติการณ์แห่งความผิดเป็นรายคดีไป และประการสุดท้าย โทษ ถือว่าเป็นเรื่องเฉพาะตัว หมายความว่า เป็นเรื่องที่จะกระทำต่อตัวผู้กระทำความผิดโดยตรงเท่านั้น จะให้ผู้อื่นรับผิดชอบแทนไม่ได้ ฉะนั้น เมื่อผู้ที่กระทำความผิดหากถึงแก่ความตาย โทษจึงถือว่าเป็นอันระงับไป ตามที่ บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 38 ที่ว่า "โทษ ให้เป็นอันระงับไปด้วยความตายของผู้กระทำความผิด"²⁶

4.3.2 ประเภทโทษตามประมวลกฎหมายอาญาของไทย

ในประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทย ได้บัญญัติ และแบ่งประเภทของโทษตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 18 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า

" มาตรา 18 โทษสำหรับลงแก่ผู้กระทำความผิดมีดังนี้"²⁷

- (1) ประหารชีวิต
- (2) จำคุก
- (3) กักขัง
- (4) ปรับ
- (5) ริบทรัพย์สิน"

ในโทษทั้ง 5 ประเภทนี้ โทษที่ใช้เป็นโทษหลักสำหรับลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้นคงมีเพียง 3 ประเภทเท่านั้น คือ โทษประหารชีวิต โทษจำคุก และโทษปรับ ส่วนโทษอีก 2 ประเภท คือ โทษ กักขัง และโทษริบทรัพย์สินนั้นไม่ได้ใช้เป็นโทษหลัก เป็นเพียงโทษสำรองหรือโทษประกอบเท่านั้น โดยโทษกักขังเป็นโทษที่เพิ่งจะบัญญัติขึ้นเมื่อประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญาฉบับปัจจุบัน แต่ ทว่ามีได้ใช้เป็น การลงโทษโดยตรงแก่ความผิดฐานใดฐานหนึ่งโดยเฉพาะเลย คงมีไว้สำหรับเปลี่ยนจากโทษจำคุก

²⁶ รองศาสตราจารย์ ณรงค์ ใจหาญ , กฎหมายอาญาว่าด้วยโทษ และ วิธีการเพื่อความปลอดภัย (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2543) หน้า 17-19.

²⁷ ประมวลกฎหมายอาญา , ราชกิจจานุเบกษา , เล่ม 73 ตอนที่ 95 (วันที่ 15 พฤศจิกายน 2499) , มาตรา 18.

ระยะสั้นไม่เกิน 3 เดือน มาเป็นกักขังไม่เกินกำหนดเวลาเดียวกัน และใช้สำหรับการบังคับค่าปรับ บังคับการริบทรัพย์สิน หรือบังคับการทำทัณฑ์บน หรือประกันเท่านั้น ส่วนโทษริบทรัพย์สิน ก็เป็นเพียงแต่โทษประกอบของโทษหลักที่กล่าวข้างต้น ซึ่งยังไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายใด ได้บัญญัติให้ ลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดด้วยการริบทรัพย์สินแต่เพียงอย่างเดียวโดยเฉพาะ และใน บรรดาโทษหลัก ทั้ง 3 อย่าง คือ ประหารชีวิต จำคุก และปรับ นั้น เมื่อพิจารณาในดับทกกฎหมายที่มีโทษในทางอาญาแล้ว จะเห็นได้ว่า โทษประหารชีวิต เป็นโทษที่ใช้บ่อยที่สุด ส่วนโทษจำคุกเป็นโทษที่ใช้โดยทั่วไปกับความผิดส่วนใหญ่ และโทษปรับนั้นเป็นโทษที่ใช้มากที่สุด เช่นเดียวกับ ประเทศลาว ซึ่งมักจะใช้เป็นโทษหลักควบคู่กันไปกับโทษจำคุกในความผิดเกือบทุกอย่างที่มีโทษจำคุก และยังใช้เป็นโทษหลักโดยเฉพาะสำหรับความผิดเล็กน้อยอีกมากมายด้วย

4.3.3 ประเภทความผิดที่มีโทษประหารชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญาของไทย

การลงโทษประหารชีวิตในประเทศไทย ก็เช่นเดียวกับนานาอารยประเทศจะใช้การลงโทษเฉพาะความผิดที่รุนแรงเท่านั้น เช่น ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ หรือ ความผิดที่มีผลทำให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย หรือ ในความผิดที่ก่อให้เกิดภัยอันตรายแก่ประชาชน หรือ ความผิดเกี่ยวกับเพศ ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป

ความผิดที่มีโทษประหารชีวิต ตามที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาของไทย มีดังต่อไปนี้

ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงของราชอาณาจักร

ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

มาตรา 107 ปลงพระชนม์ พระมหากษัตริย์ หรือพยายามปลงพระชนม์

มาตรา 108 ประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์ หรือพยายามประทุษร้าย

มาตรา 109 ปลงพระชนม์พระราชินีหรือรัชทายาทหรือฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ หรือพยายามปลงพระชนม์

มาตรา 110 ประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระราชินีหรือรัชทายาทหรือต่อร่างกายหรือเสรีภาพของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ โดยมีลักษณะอันน่าจะเป็นอันตรายแก่พระชนม์หรือชีวิต

มาตรา 111 สนับสนุนในการกระทำความผิดตามมาตรา 107 มาตรา 110 ต้องระวางโทษ

ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร

มาตรา 113 ฐานเป็นกบฏ

มาตรา 119 กระทำการใดเพื่อให้ราชอาณาจักรหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของราชอาณาจักรตกไปอยู่ใต้อำนาจอธิปไตยของรัฐต่างประเทศหรือเพื่อให้เอกราชของรัฐเสื่อมเสียไป

มาตรา 121 กระทำการใดๆเพื่อให้ผู้อื่นล่วงรู้หรือได้ไปซึ่งข้อความเอกสารหรือสิ่งใดๆอันปกปิดไว้เป็นความลับสำหรับความปลอดภัยของประเทศ หรือความผิดได้กระทำในระหว่างประเทศ อยู่ในการรบหรือการสงครามและได้กระทำเพื่อให้รัฐต่างประเทศได้ประโยชน์

มาตรา 127 กระทำใดๆเพื่อให้เกิดเหตุร้ายแก่ประเทศจากภายนอกและถ้าเหตุร้ายเกิดขึ้น

ความผิดต่อความสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ

มาตรา 132 ฆ่าหรือพยายามฆ่าราชาธิบดี ราชนินี ราชสามีรัชทายาทหรือประมุขของรัฐ ต่างประเทศซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มาสู่พระราชสำนัก

ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน

มาตรา 218 วางเพลิงเผาทรัพย์ในเหตุจกกรรจ์

มาตรา 224 วางเพลิงเผาทรัพย์หรือการก่อให้เกิดระเบิดเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย

ความผิดเกี่ยวกับเพศ

มาตรา 227 ทวิ มาตรา 227 ตริ ช่มชู้กระทำความชำเราหญิงซึ่งมิใช่ภรรยาตนเป็นเหตุให้ผู้ ถูกช่มชู้ถึงแก่ความตาย

มาตรา 280 กระทำอนาจารแก่บุคคลหรือเด็กเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำถึงแก่ความตาย

ความผิดต่อชีวิต

มาตรา 288 มาตรา 289 ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา

ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ

มาตรา 313 จับคนเรียกค่าไถ่เป็นเหตุให้ผู้ถูกเอาตัวไป ผู้ถูกทรมานหรือกักขังได้รับ อันตรายสาหัส หรือเป็นการกระทำโดยทรมานหรือทารุณโหดร้าย จนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำนั้นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ

ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

มาตรา 339 มาตรา 339 ทวิ ซึ่งทรัพย์สินเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย

มาตรา 340 มาตรา 340 ทวิ ปล้นทรัพย์สินเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย

นอกจากนั้นยังมีความผิดที่มีโทษประหารชีวิตตามพระราชบัญญัติให้โทษ พ.ศ.2522 ได้แก่ความผิดฐานจำหน่ายหรือมิไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท 1

4.3.4 องค์การที่มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับโทษอาญาของไทย

ปัจจุบันมีหลายประเทศ โดยเฉพาะบรรดาประเทศในยุโรป จะมีอัยการเป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับโทษอาญา ส่วนประเทศไทยนั้น จะมีความแตกต่างกับประเทศอื่นๆ จากการบัญญัติของกฎหมายแล้วจะเห็นว่าองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับโทษอาญาก็คือ ศาล เนื่องจากว่า ศาล นั้น เป็นองค์กรที่มีอำนาจในการออกหมายอาญาต่างๆ ดังที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 57 มาตรา 74 และมาตรา 75 ความว่า

“มาตรา 57 ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในมาตรา 78 มาตรา 79 มาตรา 80 มาตรา 92 และมาตรา 94 แห่งประมวลกฎหมายนี้ จะจับ ชัง จำคุก หรือคั่นในที่รโหฐานหาตัวคนหรือสิ่งของ ต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาลสำหรับการณ์

บุคคลซึ่งต้องชังหรือจำคุกตามหมายศาลจะปล่อยไปได้ก็เมื่อมีหมายปล่อยของศาล”²⁸

“มาตรา 74 ภายใต้บังคับแห่งมาตรา 73 และมาตรา 185 วรรค 2 เมื่อผู้ใดต้องคำพิพากษาให้จำคุกหรือประหารชีวิต หรือจะต้องจำคุกแทนค่าปรับ ให้ศาลออกหมายจำคุกผู้นั้นไว้”²⁹

“มาตรา 75 เมื่อผู้ต้องคำพิพากษาให้จำคุกถูกจำครบกกำหนดแล้ว หรือได้รับพระราชทานอภัยโทษให้ปล่อย หรือมีคำวินิจฉัยให้ปล่อยตัวไปโดยมีเงื่อนไข หรือมีกฎหมายยกเว้นโทษหรือโทษจำคุกนั้นหมดไปโดยเหตุอื่น ให้ศาลออกหมายปล่อยผู้นั้นไป”³⁰

จากบทบัญญัติดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ศาล เป็นองค์กรที่มีอำนาจในการออกหมายอาญาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นหมายจับ หมายคั่น หมายชัง หมายจำคุก และหมายปล่อย อื่นๆ ดังนั้นการที่

²⁸ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 57 แก้ไข แล้วโดย พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติม ป.วิอาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ.2547 มาตรา 7.

²⁹ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 52 ตอน 598 (วันที่ 10 มิถุนายน 2478), มาตรา 74.

³⁰ เรื่องเดียวกัน, มาตรา 75.

ประเทศไทยให้ ศาล เป็นองค์กรที่มีอำนาจในการกระทำการต่างๆเช่นว่านั้น ก็หมายความว่า องค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับโทษอาญาของประเทศไทยนั้น ก็คือ ศาล นั้นเอง

4.3.5 ขั้นตอน และวิธีการประหารชีวิตของไทยในปัจจุบัน

ที่ผ่านมา การประหารชีวิตนักโทษ คือการ " ยิงเป้า " ตามคำสั่งของกระทรวงมหาดไทย ที่ 1807/2478 ลงวันที่ 19 ธ.ค. พ.ศ. 2478 ที่ได้วางระเบียบการประหารชีวิตนักโทษ โดยการยิงด้วยปืน ต่อมาปี พ.ศ.2546 ได้มีการแก้ไขกฎหมายเปลี่ยนวิธีการประหารชีวิตนักโทษจากการ "ยิงเป้า" มาเป็น "ฉีดยา หรือสารพิษให้ตาย" โดยมอบหมายให้กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรมรับผิดชอบดำเนินการ ซึ่งมีวิธีการและขั้นตอนดังนี้ คือ ³¹

เมื่อศาลชั้นต้น หรือศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาให้ประหารชีวิตจำเลยและจำเลยนั้นถูกคุมขังหรือถูกส่งตัวเข้าคุมขังในเรือนจำแล้ว เรือนจำจะถ่ายรูปจำเลยนั้นไว้ 6 ชุด ชุดหนึ่งประกอบด้วยรูปครึ่งตัวหน้าตรงและรูปด้านข้างทั้งสองข้างขนาดรูปละ 4" X 6" ติดไว้ในกระดาษแผ่นเดียวกัน และระบุชื่อ-สกุล ฐานความผิด หมายเลขคดีแดง ศาลที่พิพากษา และวัน เดือน ปี ที่ถ่ายรูป และเจ้าพนักงานเรือนจำลงนามรับรองไว้ที่ด้านหน้ารูปทุกรูป และจัดทำแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือทั้งสองข้างของจำเลยไว้ 3 แผ่น รวมทั้งจัดทำบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับตำหนิรูปพรรณของจำเลยไว้ 1 ฉบับ แล้วส่งรูปถ่ายไปที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และพนักงานสอบสวนเจ้าของคดีแห่งละ 1 ชุด พร้อมแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือทั้งสองข้างแห่งละ 1 แผ่น ส่งรูปถ่ายให้ศาลชั้นต้น 2 ชุด กรมราชทัณฑ์ 1 ชุด นอกนั้นจะเก็บไว้ที่เรือนจำเพื่อการตรวจสอบ

เมื่อจำเลยต้องคำพิพากษาคดีถึงที่สุดให้ประหารชีวิต และถูกคุมขัง หรือถูกส่งตัวเข้าคุมขังในเรือนจำแล้ว ทางเรือนจำจะดำเนินการ ถ่ายรูป จัดทำแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือ และบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับตำหนิรูปพรรณของจำเลยเช่นเดียวกันกับที่กล่าวมาในวรรคก่อน แต่จะระบุรายละเอียดเพิ่มเกี่ยวกับวันที่คดีถึงที่สุดและชั้นศาล เพื่อการตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง โดยจะจัดเก็บรูปถ่าย แผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือ บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับตำหนิรูปพรรณไว้ที่เรือนจำ 1 ชุด นอกนั้นจะจัดส่งไปที่กรมราชทัณฑ์เพื่อที่จะได้ส่งไปยังหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบยืนยันตัวบุคคลว่าเป็นจำเลยในคดีที่ต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิตหรือไม่ โดยให้ผู้พิพากษาซึ่งนั่งพิจารณาคดีนั้น พนักงานสอบสวน เจ้าของคดี และกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แจ้งผลการตรวจสอบไปที่กรมราชทัณฑ์ ผลการตรวจสอบรูปถ่ายและลายพิมพ์นิ้วมือจะเก็บรักษาไว้ที่กรมราชทัณฑ์

³¹ โปรดดูระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และ วิธีการประหารชีวิตนักโทษ พ.ศ.2546.

ขั้นตอนต่อไป ก็คือ ทางเรือนจำจะจัดให้มีการตรวจสุขภาพจิตของจำเลยที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ประหารชีวิตทุกราย หากเป็นนักโทษหญิงก็จะเพิ่มการตรวจการตั้งครรภ์อีกด้วย และจะแจ้งสิทธิการถวายเรื่องราวขอพระราชทานอภัยโทษให้จำเลยทราบ และสอบถามว่ามีความประสงค์จะใช้สิทธิถวายเรื่องราวขอพระราชทานอภัยโทษหรือไม่ถ้ามีความประสงค์จะใช้สิทธิดังกล่าว ทางเรือนจำก็จะช่วยเป็นธุระจัดการไปตามสมควร ไม่ว่าจะนักโทษจะถวายเรื่องราวขอพระราชทานอภัยโทษภายในกำหนดระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ก็ตาม ทางเรือนจำจะต้องรายงานไปยังกรมราชทัณฑ์โดยด่วน

ในการประหารชีวิตนักโทษนั้น จะมีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการชุดหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยผู้บัญชาการเรือนจำแห่งท้องที่ที่จะทำการประหารชีวิตนักโทษนั้นเป็นประธาน มีผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่หรือผู้แทน อัยการจังหวัดแห่งท้องที่หรือผู้แทน และเจ้าพนักงานเรือนจำตำแหน่งตั้งแต่พัศดีขึ้นไปแห่งเรือนจำท้องที่ที่จะประหารชีวิตนักโทษ 1 คน ร่วมเป็นคณะกรรมการ และในการนี้จะมีผู้แทนกรมราชทัณฑ์ และผู้กำกับสถานีตำรวจแห่งท้องที่หรือผู้แทนเข้าร่วมเป็นสักขีพยาน คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่ที่จะตรวจตราระวังให้การประหารชีวิตนักโทษดำเนินการไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผน

ก่อนจะทำการประหารชีวิต ทางประธานพร้อมคณะกรรมการจะตรวจสอบผลการตรวจรูปถ่ายและลายพิมพ์นิ้วมือที่กรมราชทัณฑ์ส่งไปกับที่ทางเรือนจำได้เก็บรักษาไว้ โดยถือเอาผลการตรวจสอบลายพิมพ์นิ้วมือเป็นสำคัญ แต่จะนำผลการตรวจสอบรูปถ่ายเป็นข้อมูลประกอบด้วย

การประหารชีวิตนักโทษ ณ เรือนจำที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดปริมณฑลนั้นจะเป็นหน้าที่ของกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติไปทำการพิมพ์ลายนิ้วมือของนักโทษ ในขณะที่ก่อนและหลังการประหารชีวิต โดยพิมพ์ลายนิ้วมือเป็น 3 ชุด เพื่อตรวจสอบกับลายพิมพ์นิ้วมือของนักโทษประหารชีวิตที่มีอยู่กองทะเบียนประวัติอาชญากรต่อหน้าคณะกรรมการ เมื่อตรวจสอบถูกต้องแล้ว ทางคณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่กองทะเบียนประวัติอาชญากรจะลงนามกำกับในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือนั้น หากกรณีที่มีการทำการประหารชีวิต ณ เรือนจำในท้องที่จังหวัดอื่นจะเป็นหน้าที่ของตำรวจภูธรในจังหวัดนั้นๆ จัดเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบลายพิมพ์นิ้วมือไปดำเนินการในทำนองเดียวกัน

ภายหลังการประหารชีวิตจะเก็บลายพิมพ์นิ้วมืองดงกล่าวไว้ที่เรือนจำ กรมราชทัณฑ์ และกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แห่งละ 1 ชุด

อนึ่ง ก่อนที่จะนำตัวนักโทษไปประหารชีวิตนั้น ผู้บัญชาการเรือนจำที่จะทำการประหารชีวิตนักโทษจะนำเอกสารอันเกี่ยวข้องกับผลการขอพระราชทานอภัยโทษไปอ่านให้นักโทษผู้นั้นฟัง จากนั้น

ทางเรือนจำจะสอบถามนักโทษที่จะถูกประหารชีวิตถึงการจัดการทรัพย์สิน ถ้านักโทษแสดงเจตนาที่จะจัดการทรัพย์สินของตนก็ให้แสดงเจตนาไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ในกรณีที่นักโทษเขียนหนังสือไม่ได้ เจ้าพนักงานเรือนจำก็จะเป็นผู้เขียนให้แล้วอ่านให้นักโทษผู้นั้นฟัง แล้วให้ลงลายมือชื่อหรือลายพิมพ์นิ้วมือไว้เป็นหลักฐาน โดยมีพยานอย่างน้อยสองคนลงลายมือชื่อรับรองลายมือชื่อหรือลายพิมพ์นิ้วมือนั้น

หากนักโทษมีความประสงค์จะเขียนจดหมายหรือส่งข้อความบอกกล่าว หรือจะโทรศัพท์พูดกับญาติหรือผู้ใด หรือมีความประสงค์จะทำสิ่งใด ซึ่งเจ้าพนักงานเรือนจำพิจารณาแล้วเห็นสมควร ทางเรือนจำก็จะอำนวยความสะดวกให้ แต่การส่งข้อความหรือการพูดคุยโทรศัพท์สามารถกระทำได้ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร ทั้งนี้ทางเรือนจำจะจัดเตรียมโทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารไว้เป็นการเฉพาะพร้อมนั้นทางเรือนจำจะสอบถามนักโทษประหารถึงอาหารมื้อสุดท้าย และหากไม่เป็นการเหลือวิสัยทางเรือนจำก็จะจัดให้ตามสมควรและเหมาะสมก่อนที่จะนำตัวนักโทษไปประหารนั้น ทางเรือนจำก็จะให้นักโทษได้มีโอกาสประกอบพิธีกรรมทางศาสนา หรือลัทธิตามความเชื่อของตนในเวลาที่พอเหมาะ

สำหรับยาหรือสารพิษที่จะนำมาใช้เข้าในการประหารชีวิตนักโทษนั้น ได้บัญญัติไว้ในข้อที่ 12 ของระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการประหารชีวิตนักโทษ พ.ศ. 2546 ความว่า

“ ข้อ 12 ให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์โดยความเห็นชอบของกระทรวงสาธารณสุขออกประกาศกำหนดชนิด ประเภท และปริมาณของยาหรือสารพิษที่จะใช้ในการประหารชีวิต และให้จัดเก็บยาหรือสารพิษที่จะใช้ไว้ที่โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลของกรมราชทัณฑ์”³²

เมื่อจะทำการประหารชีวิตนักโทษในวันใดนั้น ทางเรือนจำจะจัดเจ้าพนักงานของเรือนจำไม่น้อยกว่า 3 คน ไปรับยาหรือสารพิษ จากโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลของกรมราชทัณฑ์ โดยจะต้องมีหัวหน้าเจ้าพนักงานเรือนจำเป็นข้าราชการไม่ต่ำกว่าระดับ 7 ทั้งนี้ อุปกรณ์บรรจุยาหรือสารพิษนั้นทางเรือนจำจะเป็นผู้จัดหาและให้เภสัชกรของโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลของกรมราชทัณฑ์บรรจุยาหรือสารพิษลงในอุปกรณ์ดังกล่าวแล้วผนึกอุปกรณ์ให้แน่นหนา และลงชื่อกำกับไว้โดยชัดเจน การเปิดผนึกอุปกรณ์บรรจุยาหรือสารพิษจะต้องทำต่อหน้าคณะกรรมการ และให้หัวหน้าเจ้าพนักงานเรือนจำผู้ไปรับยาหรือสารพิษและคณะกรรมการลงชื่อรับรองความเรียบร้อยไว้เป็นหลักฐาน

³² ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการประหารชีวิตนักโทษ พ.ศ. 2546 ข้อ 12.

ทางเรือนจำจะจัดเตรียมสถานที่สำหรับการประหารชีวิต และจัดหาอุปกรณ์ที่จะใช้ในการฉีดยาหรือสารพิษเข้าสู่ร่างกายของนักโทษที่จะถูกประหารไว้ให้พร้อมรวมถึงเจ้าพนักงานเรือนจำผู้ที่จะทำการฉีดยาหรือสารพิษไม่น้อยกว่า 2 คน ส่วนสถานที่สำหรับทำการประหารชีวิตนักโทษนั้น จะประกอบด้วย ห้องสำหรับควบคุมนักโทษก่อนทำการประหาร ห้องทำการประหาร ห้องเตรียมตัวของเจ้าพนักงานรวมถึงวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประหาร ห้องคณะกรรมการกับสักชีพยาน และห้องประกอบพิธีทางศาสนา

เมื่อถึงเวลาประหารชีวิตนักโทษ ทางเรือนจำจะจัดเจ้าพนักงานเรือนจำมารักษาความปลอดภัย และระวังเหตุให้อยู่ในความเรียบร้อยตามสมควรแล้วนำนักโทษที่จะทำการประหารชีวิตไปยังสถานที่ซึ่งได้เตรียมไว้ และดำเนินการดังนี้

ก่อนการประหารครึ่งชั่วโมง เจ้าหน้าที่จะนำนักโทษเข้าสู่ห้องประหาร จัดให้นอนบนเตียง ตริ่งแขนขาและลำตัวเข้ากับเตียงโดยใช้สายหนังรัดแขนทั้ง 2 ข้าง ถูกตรึงในท่าที่กางออก โดยจะติดเครื่องวัดการเต้นของหัวใจนักโทษ เพื่อตรวจสอบการตายหลังฉีดยาพิษ ซึ่งจะหันหน้าจอลงแสดงให้คณะกรรมการและสักชีพยานได้สังเกตเห็นโดยชัดเจน กรณีที่เป็นการฉีดยาพิษโดยใช้เครื่องอัดโนมิตี เจ้าหน้าที่จะให้เข็มแทงเข้าไปในเส้นเลือดใหญ่ของแขนทั้ง 2 ข้าง ข้างละเข็ม เมื่อได้เวลาเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่เวชฆาต 2 คน จะกดปุ่มให้สารพิษเข้าเส้น โดยปุ่มที่กดมี 2 ปุ่ม เป็นปุ่มจริง 1 ปุ่ม อีกปุ่มเป็นปุ่มหลอก ทำให้เจ้าหน้าที่ที่กดจะไม่ทราบว่าเป็นคนประหาร แต่หากฉีดยาพิษด้วยมือ เจ้าหน้าที่เวชฆาตจะแทงเข็มเข้าเส้นเลือด เมื่อได้เวลาก็จะปล่อยสารพิษ ซึ่งการฉีดยาจะให้ยานอนหลับก่อนแล้วปล่อยสารพิษตาม จะทำให้นักโทษไม่ทรมาน การฉีดยาเริ่มแรกจะปล่อยยา Sodium Pentothal เข้าไปให้หลับจึงปล่อย Pancuronium Bromide กับ Potassium Chloride ให้หัวใจหยุดสูบฉีดโลหิตภายในไม่ถึงนาที 33 เมื่อนักโทษแสดงอาการหัวใจหยุดเต้น ผู้บัญชาการเรือนจำจะขอให้นายแพทย์ 1 คน ร่วมกับคณะกรรมการเข้าตรวจพิสูจน์และยืนยันการตายของนักโทษผู้ที่ถูกประหารชีวิต และประกาศผลการประหารชีวิตให้สักชีพยานทราบในวันนั้น การถ่ายภาพหรือบันทึกให้ปรากฏด้วยแถบเสียง แถบภาพ หรือด้วยวิธีอื่นที่จะเกิดผลในทำนองเดียวกันต่อนักโทษที่จะถูกประหาร สถานที่ประหารชีวิต และวิธีการประหารชีวิตนั้นจะกระทำมิได้เว้นแต่เป็นการดำเนินการในทางราชการ ทางเรือนจำจะจัดเก็บศพของนักโทษที่ถูกประหารชีวิตไว้ในเรือนจำเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 12 ชั่วโมง เมื่อล่วงเลยระยะเวลาดังกล่าวแล้วแพทย์ของราชการร่วมกับผู้บัญชาการเรือนจำจะทำการตรวจสอบโดยทำบันทึกยืนยันการตายอีกครั้งหนึ่ง เมื่อนักโทษเสียชีวิตแล้วทางเรือนจำจะแจ้งให้ญาติของนักโทษทราบใน

³³ <http://www.dailynews.co.th/daily.asp>

โอกาสแรก หากมีญาติของนักโทษมาขอรับศพก็จะมอบศพนั้นให้ญาติเขาไป แต่ถ้าไม่มีญาติมาขอรับศพไป ทางเรือนจำก็จะจัดการเผา หรือฝัง ตามที่เรือนจำจะเห็นสมควรต่อไปเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการต่างๆเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทางเรือนจำจะรายงานผลการดำเนินการประหารชีวิตพร้อมบันทึกของแพทย์และคณะกรรมการยืนยันผลการตรวจพิสูจน์การตายและผลการตรวจสอบยืนยันภายหลังการตาย ให้กระทรวงยุติธรรมทราบโดยเร็ว